

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta:	Tereza Šmídová
Téma práce:	Ochrana obětí trestných činů
Rozsah práce	64 stran celkem (z toho 47 stran vlastního textu)
Datum odevzdání práce:	18.6.2024
Vedoucí diplomové práce:	doc. JUDr. Bc. Vladimír Pelc, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Jiří Říha, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka si vybrala jako téma své diplomové práce ochranu obětí trestných činů. Jde o problematiku v posledních letech hojně probíranou v odborném tisku, jsou k tomuto tématu psány i kandidátské práce, k dispozici jsou vedle učebnic a komentářů k zákonu o obětech i ucelené studie a odborné články. Jde o téma značně módní, nicméně úroveň ochrany obětí se neustále vyvíjí, postupně doznává změny zákon o obětech, vyvíjí se i judikatura, takže jde nepochybně o téma vhodné ke zpracování. Také je možné zaměřit pozornost jen určitým směrem, čehož též autorka využila a práci zaměřila na ochranu soukromí oběti a otázky související.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti zejména z oboru trestního práva procesního, ale i jiných právních odvětví (zejména práva ústavního), z kriminálních věd zejména kriminalistiky, jakož i dalších společenskovedních oborů (forenzní psychologie, sociologie apod.),
- vstupní údaje a jejich zpracování – diplomantka měla představit stávající přístup k obětem

restných činů při ochraně jejich soukromí, a to podle příslušných ustanovení zákonů, tj. de lege lata (případně i de lege ferenda), resp. poukázat na přístup aplikační praxe k této problematice (a to při využití judikatury české, případně i Evropského soudu pro lidská práva), nabízela se i možnost mezinárodního srovnání,

- použité metody – odpovídají tématu (převažuje metoda deskriptivní, nicméně zastoupena je i metoda analytická a syntetická).

3. Formální a systematické členění práce

Diplomantka rozdělila práci do 5 základních číslovaných kapitol, k nimž přidala úvod a závěr. Úvodní kapitola se zabývá základními pojmy a legislativním rámcem, který definuje oběti restných činů a jejich práva. V druhé kapitole autorka navazuje teoretickými východisky ochrany soukromí obětí, aby na ni ve třetí kapitole navázala pojednáním o české právní úpravě v příslušných ustanoveních (§ 15-16) zákona o obětech restných činů. Ve čtvrté kapitole zaměřila pozornost na pnutí mezi dvěma potřebami – ochranou soukromí obětí, resp. zásadou veřejnosti, na což pak v páté kapitole plynule navázala pojednáním o roli médií při ochraně soukromí obětí. Strukturu práce lze považovat (i s ohledem na její úzké dílčí zaměření) za zdařilou, autorka se zbytečně neopakuje, postupuje od obecného ke zvláštnímu a jednotlivé kapitoly na sebe navazují. Autorka pro tyto účely též užívá odkazů na jiné pasáže práce.

4. Vyjádření k práci

Práce je zpracovaná pěkně, autorka se o dané téma zjevně zajímá, což promítla i do svých úvah. Při zpracování tématu se nesoustředila výlučně na český zákon o obětech a jeho výklad. Práce má v tomto směru zřetelný přesah, autorka představila nejen nadnárodní dokumenty, ale i zahraniční přístupy, k čemuž využívala i četnou zahraniční judikaturu (viz kap. 2.4). V případě rozboru české právní úpravy vycházela autorka z četných domácích pramenů. Bohužel v tomto směru se na ně mnohdy spoléhala až příliš, kritický přístup je spíše řídký. V některých otázkách by bylo vhodnější proniknout též více do hloubky a zaujímat k nim i vlastní odůvodněné postoje. Přesto je možno úroveň zpracování ocenit, v zásadě se závěry autorky je možno souhlasit (spíše zřídka lze o nich mít důvodné pochybnosti – např. že vyloučení veřejnosti automaticky zamezuje pořizování záznamů z hlavního líčení).

Celkově lze předloženou diplomovou práci považovat za přínosný příspěvek k debatě o úrovni ochrany soukromí obětí restných činů. Autorka analyzovala aktuální právní úpravu, poskytla cenný vhled do této problematiky, poukázala na zahraniční vzory.

Poněkud mi však v práci chybí jednoznačné vyústění, tedy zhodnocení stávající právní úpravy, kterou autorka považuje za „roztříštěnou“, aplikační praxe, a v případě shledání nedostatků náměty na vylepšení stávajícího stavu (tj. detekce i reakce), ať již v rovině legislativní, tak i případně aplikační (edukace, sjednocení praxe publikací vhodného rozhodnutí, přijetím nových interních předpisů nebo změnou stávajících apod.).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení	Diplomantka zpracovala práci samostatně, využité zdroje poznání řádně označovala. Nejde o plagiát.

práce z hlediska plagiátorství	
Logická stavba práce	Autorka práci rozčlenila do kapitol a podkapitol (viz výše).
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Seznam odborné literatury je poměrně rozsáhlý, čítá na 6 desítek zdrojů, zastoupeny jsou významné české učebnice i komentáře, jakož i odborné články a monografie, v seznamu lze najít i zahraniční literaturu (anglicky a německy psanou), s níž autorka též skutečně pracovala (což dokládá i poznámkový aparát). Autorka citovala z cizích prací obvyklým způsobem. Vycházela z ČSN ISO 690:2011.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je též na dobré úrovni, autorka grafy ani tabulky nevyužívala.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska jazykového i stylistického je práce též na dobré úrovni, jen občas se objevují gramatické, případně stylistické chyby.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě. Autorka by mohla zhodnotit stávající právní úpravu a její aplikaci a případně dát podnět k vylepšení.
Navržený klasifikační stupeň	1-2

V Praze dne 23. 9. 2024

JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.

oponent diplomové práce